

29. Mar. 1844

FACTS

Date:

29. Mar. 1844

Page number:

Dagbog B, side 80-81

TRANSCRIPTION

29 Martz

Hvorfor ønsker jeg mig tit Døden? hvorfor er jeg saa mismodig? Jeg staaer paa et vanskeligt Punkt, paa Overgangen til et nyt Liv, som jeg i mine bedste, haabefuldeste, trøsteligste Øieblikke troer. Den barnlige Betragtning af Livet er forsvundet, og jeg skulde vaagne til Erkjendelse, til klarere Bevidsthed; men lad mig endelig holde fast ved: at der gaaer mange Spor gennem Livet. Philosophien har nuomstunder saaledes gjennemvævet Alt, at det altid vil danne sig for mit Øie, som der kun gik to Veie, og de, der var paa den ene, maatte fordømme, hvad der ledede Nogen ind paa den anden. Det er ikke saa! Gud er kjærlig og vil ikke, at Mennesket i sin Udvikling paa visse Trin skal nødes til at fordømme sit tidligere Liv, sin tidligere Kjærlighed, naar denne var uskyldig. Jeg beder kun om Klarhed! Jeg beder kun om Kraft til at gaae heelt igjennem denne Tvivlens Periode for paa den anden Side at komme frem, klarere for mig selv med Hensyn paa det, hvad Mennesket tør fatte – med mere Kraft, at jeg ikke skal være en Bold for det tilfældige Spil af godt og ondt Lune eller Andres Vilkaarlighed. O Gud! i Grunden er der dog Haab og Tillid til Livet hos mig! Jeg vil ikke frygte, thi meget Ondt har jeg ikke gjort. Og dog, kan jeg sige det med Sandhed? – Var end •81• min Synd sjældnere forsætlig Ondskab, saa var dog det tit, at jeg forsømte at gjøre det Gode eller begik ligefremme Overtrædelser af Svaghed; en Svaghed, der ikke alene lod mig synde mod mig selv, men tit stillede mig i skjæve, jammerlige Forhold til Andre; hvor meget mere havde jeg kunnet udrette i mit Arbeide – hvor langt modnere havde jeg været som Menneske, om ikke denne Svaghed havde dulgt sit rette Navn for mig, saa jeg selv har kjælet for den og troet, det var noget Godt. Lad Andre fordømme mig som Egoist, som Stolt, som Særlig – lad mig kun tabe den Forekommenhed, min Forfængelighed halv ubevidst nødte mig til at vise Andre – lad mig kun tabe den ganske, den er stærkt paa Glid og jeg skal sandelig ikke holde paa den. Da skal mine Venner kunne kjende mig og jeg skal kjende mig selv. – Den kjære Lorenz Frølich skal jeg da snart atter see efter halvfjerde Aars Fraværelse. Lorenz! vi havde tidligere stærk og ædel Indflydelse paa hinanden, lad de Dage fornyes, om end kun for en kort Tid, da skal jeg velsigne Dit Komme hertil. Mød Din gamle Ven uden Fordom – see der er endnu det samme Sind i ham, skjøndt mangan Illusion er svundet, men Livet er rigt, det kan taale at tabe uhyre af den Glands, hvori den tidlige Ungdom seer det, og der [er] altid nok tilbage til at give det Værd. Kom! kom snart! –

29 Marty

Hvorfor ønsker jeg mig til Liden? Hvorfor er jeg
saa mismodig? Jeg staaer paa et vanskeligt Punkt,
paa Overgangen til et nytt Liv, som jeg i mine
bedste, haabefuldeste, trosteligste Øieblikke traer. Den
barnlige Betragtning af Livet er forsvundet, og
jeg skulde vaigne til Erkendelse, til klarere Bevidst-
hed; men lad mig endelig holde fast ved: at der
gaaer mange Spor gjennem Livet. Philosophien
har nu omstunder saaledes gjennembrudt Alt, at
det altid vil danne sig for mit Øie, som der kun
gik to Veie, og de, der var paa den ene, maatte
fordømme, hvad der ledede Nogen ind paa
den anden. Det er ikke saa! Gud er kjærlig
og vil ikke, at Mennesket i sin Udvikling paa
visse Trin skal nødes til at forlømme sit tid-
ligere Liv, sin tidligere Kjærlighed, naar den
var uskyldig. Jeg beder kun om Klarhed!
Jeg beder kun om Kraft til at gaa heelt
igjennem denne Tiivleus Periode, for paa den
anden Side at komme frem, klarere for mig
selv med Hensyn paa det, hvad Mennesket tør
fatte - med mere Kraft, at jeg ikke skal være
en Bold for det tilfældige Spil af godt og ondt
Lune eller Andres Vilkaarlighed. O Gud! i Jesu
der er den dog Plads og Tillid til Livet hos mig!
Jeg vil ikke frygte, thi meget Ondt har jeg ikke gjort.
Og dog, kan jeg sige det med Sandhed? - Har end

81

min Lyd sjeldnere forsættig Ondskab, saa var dog
det tit, at jⁱ forsvante at give ~~det~~ det Gode eller Be-
g^{et} b^{et}epremme Overtrødelser af L^oaghed; en L^oag-
hed, der ikke alene lod mig sⁱnde med mig selv,
men tit stillede mig i skjæve, g^ammerlige For-
hold til Andre; hvor meget mere havde jⁱ k^{un}net
indsætte i mit Arbejde - hvor langt mindre havde
jⁱ været som Mennecke, om ikke denne L^oaghed
havde d^ælt sit rette Navn for mig, saa jⁱ selv har
k^ælet for den og troet, det var noget godt. Lad
Andre fordomme mig som G^eist, som Stolt, som
L^erling - lad mig k^{un} tabe den For^ekommenhed,
min For^eengelighed skal inderid^e m^{ig} m^{ig}ste mig
tit at vise Andre - lad mig k^{un} tabe den ganske,
den er stærkt p^a G^lid og jⁱ skal sandelig ikke
holde p^a den. Da skal mine Venner k^{un}ne
sⁱnde mig og jⁱ skal sⁱnde mig selv. - Den
g^ane Loreng Fr^oid^e skal jⁱ da snart atter
see efter haluffers Lars Travelse. Loreng!
vi haade tidligere stærk og ædel Indflydelse p^a
hinanden, lad de Dage fornyes, om end k^{un}
for en kort Tⁱd, da skal jⁱ v^elsigne dit Komme
hertil. Med din gamle Ven uden Fordom - see den
er end nu det samme Lind; han, skⁱndt
mangen Illusion er sv^undet, men Livet er rigt,
det kan taale at tabe indtyre af den Glæde, hvori
den tidlige Ungdom see det, og den altid nok til bage-
til at give det V^erd. Kom! kom snart! -